

# CZŁOWIEK I JEGO KODY

39

## Korzyści z dwujęzyczności

**Czy jedyną korzyścią, jaką niesie ze sobą znajomość języków obcych jest możliwość porozumienia się z osobami z innych kręgów kulturowych?**

„Skutkiem ubocznym znajomości dwóch lub więcej języków i częstego posługiwania się nimi jest trening specjalnych mechanizmów w umyśle. Pomaga nam to w wielu czynnościach, które pozornie nie mają z językiem wiele wspólnego” – tłumaczy dr Zofia Wodniecka z **Instytutu Psychologii UJ**, która kieruje zespołem zajmującym się badaniem wpływu dwujęzyczności na sposób, w jaki działa umysł.

### Języki dobre na wszystko

Statystycznie rzecz biorąc osoby dwujęzyczne są bardziej twórcze, lepiej niż jednojęzyczne koncentrują się na wykonywanych zadaniach, szczególnie wtedy, gdy w otoczeniu pojawiają się bodźce, które innym mogłyby przeszkadzać. Lepiej też potrafią poradzić sobie z wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie. Mało tego! Kanadyjscy naukowcy zaobserwowali niedawno, że u osób, które używają na co dzień dwóch języków, statystycznie o cztery lata później, niż u osób jednojęzycznych, pojawiają się oznaki demencji starczej.



Z badań prowadzonych m.in. przez zespół z UJ wynika, że w umyśle osoby dwujęzycznej zawsze są aktywne oba znane jej języki, bez względu na

to, którym się w danej chwili posługuje. Specjalny mechanizm umożliwia użycie jednego z nich, podczas gdy drugi zostaje **wyhamowany**. Najprawdopodobniej częste użycie tego mechanizmu prowadzi do lepszej kontroli podejmowanych działań, którą zaobserwowano u osób dwujęzycznych, choć nie ma na to jeszcze twardych dowodów.

Poznanie wspomnianych zależności, a także odkrycie innych skutków dwujęzyczności, jest przedmiotem intensywnych badań zespołu pod kierownictwem dr Wodnieckiej. „Rejestrujemy m.in. zmiany, jakie zachodzą w umyśle i mózgu w trakcie intensywnego używania drugiego języka. W tym celu posługujemy się metodami eksperymentalnymi, m.in. pomiarem aktywności elektrycznej mózgu – **metodą potencjałów wywołanych**, związanych ze zdarzeniem. Dzięki tym badaniom powinniśmy zbliżyć się do odpowiedzi na pytanie, czy częste posługiwanie się dwoma językami stanowi prawdziwą przyczynę lepszej kontroli umysłu, zaobserwowanej u osób dwujęzycznych” – tłumaczy dr Wodniecka.

Badania prowadzone są dzięki subsydiom uzyskanemu z Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w programie FOCUS, a także grantem MNiSW.

Wydział Filozoficzny  
Instytut Psychologii

Informacja o zespole badawczym znajduje się na str. 95

mózg  
procesy poznawcze  
dwujęzyczność

chcę  
to  
opublikować

[www.citru.uj.edu.pl/  
/projektor/39.pdf](http://www.citru.uj.edu.pl/projektor/39.pdf)

chcę  
wiedzieć  
więcej

tel. (12) 663 38 21  
e-mail:  
[bozena.podgorni@uj.edu.pl](mailto:bozena.podgorni@uj.edu.pl)

chcę  
o tym  
pamiętać

[www.facebook.com/  
/nimb.citru](https://www.facebook.com/nimb.citru)